

vi ikke indrømme, at det enkelte Individ har nogen Ret, som det kan fremtvinge. Det er denne Grundsforstel, som er imellem Flertallet og Mindretallet. Mindretallet vil ogsaa saa vidt muligt afhjælpe Trangen og forhindre, at den stræbsomme Mand kommer ind under Fattigvæsenet; men det vil man gjøre ved at gaa Frivillighedens Vej. Man vil prøve, hvad man kan opnaa ved at bevæge sig noget videre med den frivillige Understøttelse, end sket er siden 1856. Dette har Flertallet ikke villet gaa ind paa. Flertallet rekurverer slet ikke til det offentlige Fattigvæsen og vil ikke tage noget væsentligt Hensyn til den frivillige Hjælp; denne vil den faste tilside. Flertallet har vel skillet nogle Indtægter op, der skulle komme deres Understøttelsekasser tilgode; men de kunne ikke betragtes som nogen frivillig Hjælp; thi det er faste bestemte Indtægter. Nu siger den ærede Ordfører og særlig den ærede Rigsdagsmand, som sidst havde Ordet, at det, vi herved vilde opnaa, ikke var Andet, end hvad der opnaaedes af den saakaldte „de Fattiges Kasse“, og han tilføiede, at denne saa at sige Intet havde udrettet. Det kan være meget rigtigt, at den paa mange Steder saa at sige ikke har udrettet Noget; men det er ogsaa bekjendt, at den paa mange andre Steder har udrettet Meget. Vi ville nu udvide dens Virksomhed ved at tillægge den ikke saa Midler, som den ikke tidligere har havt, vi ville stille bestemte Opfordringer til de Bestyrelser, der skulle vælges efter vort Endringsforslag, om at paakalde Godgjørenheden. Dette vil det ærede Flertallet ikke; men Et har det dog ikke kunnet benægte, nemlig, at der derved kan indkomme betydelig større Tilskud end tidligere, hvor Frivillighedens Hjælp ikke saaledes har været bleven paakaldt. Saaledes som Forslaget var ved 1ste Behandling gif dets § 3 ud paa Oprettelsen af en Pensionsanstalt for de mindre heldigt Stillede, hvori de, der vare mere heldigt Stillede i Samfundet, men som nærede Frygt for at komme til at lide Trang i Fremtiden, kunde sikke sig. Dette er for en væsentlig Del begrændset ved de Endringsforslag, der ere stillede dertil, idet der er sat en Aldersgrændse og et vist bestemt Maximum. Man skal ingenlunde her bebreide Flertallet, at det i sit Maximum gaar for vidt, i alt Fald skal jeg være den Sidste, der skal bebreide Flertallet dette, forsaavidt jeg kunde tiltræde Principet, hvilket jeg imidlertid ikke holder af. De Paagjældende skulle alle være Folk, som have været stillede saaledes i Løbet af 20 Aar, at de enten selv eller ved Andres Hjælp bestandig have kunnet affe Noget til at indsatte i den Slags Anstalter, som her ere omtalte, og naar en Familie er saaledes stillet, at den ved fortsatte Tilskud, som ikke have været afbrudte i Løbet af 20 Aar, har kunnet sætte ind i saadanne Anstalter, er den ikke uheldigt stillet i Samfundet. Jeg skal her lige strax gaa over til at sige om den anden Endring, der er opstillet, og som Ordføreren saa

bestemt udtalte sig for, at for dem, der have i Formue den Indtægt, de ikke maa overstige, for at faae Hjælpen, regnes Indtægten af Formue dobbelt. Det kunde dog være, at dette var mindre heldigt. Nu vil jeg sætte, at en Familie har været saa heldig stillet, at den har kunnet gjøre disse fortsatte Tilskud, men at den derhos har en Formue af et Hus med en Have eller en Plads til. Naar nu Vedkommende naae op i den Alder, da de trænge til at faae den Understøttelse, som de have sikret sig gjennem deres eget Tilskud, og saaledes have faaet om at faae et lignende Belyb af Staten efter § 3 i Lovudkastet, saa kommer man jo til at regne deres Indtægt, der aarlig kan være 50 Kroner — det er det Mindste, det kan regnes til, naar de have et Hus med en Plads eller større Have — til 100 Kroner. Derved vil man saare let komme til at fremstille for dem Noget, som de ville tro at kunne nyde godt af, men de ville blive skuffede og maa komme til at sige: Sjøndt den Indtægt, vi have gjennem vort frie Husly og gjennem denne Have, ikke er drøiere at leve af, end den, vi kunde forhverve os ved vort Arbeide, skal den dog regnes dobbelt, saa at vi Intet faae. Nu vil jeg dog henstille, om dette ikke kunde være at gaa disse Folk noget for nær. Det forekommer mig, at den Understøttelse, som Lovudkastet stiller den Slags Trængende i Udbygt, ere de ikke i alle Tilfælde sikke paa at faae, naar de trænge dertil. Derimod skal jeg indrømme, at i § 4 stilles Forholdet mere frit. Der gjøres vel her ligesaavel den Fordring som med Hensyn til § 3, at de Paagjældende vedblivende skulle have indskudt i de i § 3 nævnte Anstalter, saa at de kunne sikke sig selv en Indtægt af 30 Kroner — der er Minimum sat 10 Kroner højere — men saa kunne de ogsaa vente at faae dette Tilskud. Men derpaa gaar man derfra og siger, at det dog i Reglen er nok, naar Vedkommende blot have sikret sig en Hjælp af en Sygekasse, naar de have gjort dette, saa skal — der staar ikke „kan“ — Bestyrelsen forstrække dem med Resten af, hvad der gaar med til Livets nødtørftige Ophold. Nu er det vanskeligt at se — det er allevele omtalt af min ærede Sidemand, det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerlev); men jeg vil atter fremdrage det — nu er det et stort Spørgsmaal, om Flertallet her vil opnaa, at værdige og mindre værdige for ikke at sige uværdige Trængende dermed afføndre sig fra hverandre; jeg veed det neppe. Nu er her bestandig talt om Folk paa 60 Aar, der kunde sikke sig en varig Hjælp ved dette Indskud i en Sygekasse. Man maa imidlertid her se paa, hvorledes det gaar til i det virkelige Liv. Jeg beklager, at man her kun kan være overfladisk, idet vi ikke have havt de allermindste statistiske Oplysninger at rette os efter i Uvalget Andet end, hvad man paa anden Maade selv har søgt at erhyndige sig om; man har ikke havt Noget liggende for sig,